

Aanmeldnotitie m.e.r.

Bestemmingsplan Bentinck

20 januari 2022
Kenmerk 0267-38-N02
Projectnummer 0267-38

Aan
gemeente Nijkerk
Van
Roel van Veen

1. Algemeen

De Meubel- en Tapijthal is gevestigd aan de Bruins Slotlaan 76 in Nijkerk. Deze locatie ligt in een overgangsgebied tussen wonen en werken. Het is de bedoeling dat de komende jaren het gebied aan de oostkant van de havenkom van Nijkerk wordt getransformeerd naar woningbouw. In dat kader zijn door een aantal gesprekken gevoerd over de mogelijke herontwikkeling van de locatie van de Meubel en Tapijthal en de achtergelegen gronden naar woningbouw. Door de initiatiefnemers is een stedenbouwkundig plan vervaardigd dat voorziet in 44 woningen. Deze ontwikkeling is niet mogelijk binnen het vigerende bestemmingsplan.

In het kader van het project is het volgende van belang. Het Europees parlement heeft op 12 maart 2014 en de Europese Raad op 16 april 2014 ingestemd met de Wijzigingsrichtlijn m.e.r.¹ (2014/52/EU). De Wijzigingsrichtlijn m.e.r. moest uiterlijk 16 mei 2017 in de Nederlandse regelgeving zijn geïmplementeerd. Dit is in artikel 2 van de Wijzigingsrichtlijn m.e.r. vastgelegd. Met de wijziging wordt beoogd de m.e.r.-beoordelingsprocedure te verduidelijken, de kwaliteit en de inhoud van het MER te verbeteren en de m.e.r.-procedure te stroomlijnen met milieubeoordelingen uit hoofde van andere EU-regelgeving, teneinde het milieu beter te beschermen, hulpbronnen efficiënter te gebruiken en duurzame groei in de Europese Unie te bevorderen.

Sinds 16 mei 2017 is het op basis van artikel 7.17 Wet milieubeheer verplicht een aanvraagnotitie op te stellen wanneer sprake is van een vormvrije m.e.r.-beoordeling. De aanvraagnotitie dient door het bevoegd gezag (in het onderhavige geval dus het college van burgemeester en wethouders² voorafgaand aan de procedure van het ruimtelijke plan te worden vastgesteld.

¹ m.e.r. = milieueffectrapportage, MER = milieueffectrapport

² Het college van burgemeester en wethouders is het bevoegd gezag voor het ter inzage leggen van het bestemmingsplan. De basis hiervoor ligt in artikel 160, lid 1, onder b, Gemeentewet en in het verlengde hiervan artikel 1.2.1 Besluit ruimtelijke ordening. Artikel 160, lid 1, onder b, Gemeentewet bepaalt dat het college in ieder geval bevoegd is beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.

De aanmeldnotitie beschrijft of er (mogelijk) sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Aan de vormgeving van deze notitie wordt slechts één belangrijke randvoorwaarde gesteld: er moet aandacht besteed worden aan de criteria uit bijlage III van de Europese richtlijn "betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten".

In bijlage III van de Europese richtlijn "betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten" staan drie hoofdcriteria centraal die verder zijn aangevuld met subcriteria. Bij een beoordeling of in het kader van de herontwikkeling van een kantoorlocatie naar woningbouw sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen dienen deze criteria in acht te worden genomen.

De criteria als beschreven in bijlage III van de Europese richtlijn zijn:

- de kenmerken van het project
 - de omvang van het project
 - de cumulatie met andere projecten
 - het gebruik van natuurlijke hulpbronnen
 - de productie van afvalstoffen
 - verontreiniging en hinder
 - risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën
- de plaats van het project
 - het bestaande grondgebruik
 - de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied
 - het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
 - wetlands
 - kustgebieden
 - berg- en bosgebieden
 - reservaten en natuurparken
 - gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn)
 - gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden
 - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang
- de kenmerken van de potentiële effecten
 - het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking)
 - het grensoverschrijdende karakter van het effect
 - de waarschijnlijkheid van het effect
 - de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

2. De kenmerken van het project

Algemeen

Als eerste hoofdcriterium wordt genoemd: de kenmerken van het project. Hierbij komen naast algemene gegevens van het project, zoals de locatie en de omvang van de voorgenomen activiteit ook zaken aan de orde op het gebied van het productieproces, gebruikte stoffen en technologieën (en de daarvan afgeleide afvalproductie, gebruik van grondstoffen, verontreiniging, hinder en risico's). Bij meer ruimtelijk georiënteerde projecten, bijvoorbeeld woningbouw (valt onder activiteit 11.2: stedelijk ontwikkelingsproject), spelen productieprocessen en dergelijke geen rol. Hier zijn andere kenmerken, zoals de verkeersaantrekkende werking en duurzaamheidsaspecten, van belang. Deze kenmerken zijn ook noodzakelijk om uitspraken te kunnen doen over (mogelijke) belangrijke nadelige milieueffecten.

Ten slotte geldt dat aandacht moet worden besteed aan mogelijke cumulatieve-effecten met andere nabijgelegen projecten.

Specifiek met betrekking tot de transformatie naar wonen

Het project omvat de realisatie van 44 woningen op een locatie, waar nu een winkelpand aanwezig is. Daarmee is het project significant kleiner dan het aantal van 2000 woningen genoemd in de D-lijst van het Besluit m.e.r.

Het project betreft geen bedrijfsinstallatie of de inwerkingtreding daarvan. Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de productie van afvalstoffen heeft daarom slechts betrekking op het functioneren van de woningen. Daarbij kan worden gedacht aan het gebruik van (fossiele) brandstoffen en water en het afvoeren van huisvuil en rioolwater. Er is geen sprake van overige verontreinigingen of hinder voor de omgeving.

De woningen worden 'gasloos' gerealiseerd. Hierdoor zal de uitstoot van rookgassen worden beperkt ten opzichte van traditionele woongebieden.

Op basis van de verkeersgeneratiecijfers voor diverse woningtypologieën in paragraaf 6.3.3.2 van de ASVV2012 is de verkeersgeneratie blijkt dat er in de toekomstige situatie 275 motorvoertuigbewegingen per etmaal zijn. De Meubel- en Tapijthal genereert 267 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Het aantal verkeersbewegingen is daardoor in de toekomstige situatie vrijwel vergelijkbaar met de huidige situatie. Bij deze berekening is geen rekening gehouden met de verkeersaantrekkende werking van het voormalige kruisgebouw / consultatiebureau / clubgebouw dat aan de Schrassertstraat aanwezig was. Bovendien zal er, in tegenstelling tot bij de meubelhal, nauwelijks sprake zijn van vrachtverkeer. Het omliggende wegennet kan de bestaande en toekomstige verkeersintensiteit goed verwerken.

Er is geen sprake van enige vorm van risico van ongevallen als gevolg van de aanwezigheid van de woningen.

Voor het gebied rondom het stadhuis nabij het de haven van Nijkerk is een transformatie naar woningbouw in voorbereiding. Deze planontwikkeling is nog niet in een (ontwerp)bestemmingsplan gepubliceerd. Derhalve is (nog) niet te bepalen in hoeverre sprake is van cumulatieve effecten.

3. Plaats van het project

Algemeen

Een voorgenomen activiteit vindt altijd plaats in een bepaalde omgeving, bijvoorbeeld een binnenstedelijk gebied, een historisch veenlandschap of een gebied met hoge ecologische waarden. Deze verschillende gebieden zijn in meer of mindere mate kwetsbaar voor nieuwe activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn de locaties van Natura2000-gebieden, waterwingebieden, enzovoort.

Het gaat bij het criterium 'plaats van het project' niet alleen om het gebied waarin de activiteit gelegen is, maar juist ook om aangrenzende gebieden. Zo is het bijvoorbeeld van belang om te weten of er Natura2000-gebieden in de omgeving zijn waarop de activiteit impact kan hebben. Ook is inzicht nodig in andere ontwikkelingen die in de nabijheid van het project spelen. Dit kan helpen om te bepalen of er mogelijke cumulatie kan optreden door realisatie van activiteiten.

Specifiek met betrekking tot de woningbouw op de locatie Bentinck

Het plangebied Bentinck ligt op de grens van een woonwijk (woningen voornamelijk tussen 1930 en 1950 gebouwd) en een bedrijventerrein. Het is vanuit cultuurhistorie een passende en positieve ontwikkeling om als de bedrijfshal gesloopt is het plangebied te vullen met woningbouw. De geprojecteerde woningen sluiten in hun bebouwingstypologie aan bij de woningen in de omliggende straten/

Voor het plangebied is archeologisch onderzoek uitgevoerd. Uit onderzoek blijkt dat in het plangebied geen archeologische resten bedreigd worden.

Uit het uitgevoerde bodemonderzoek blijkt dat de vastgestelde milieuhygiënische bodemkwaliteit geen belemmering vormt de aanvraag van een omgevingsvergunning (inclusief bestemmingsplanwijziging).

Het plangebied is niet gesitueerd binnen een geluidszone van een industrieterrein. Het plangebied ligt in de geluidszone van een aantal wegen. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeursgrenswaarde van 48 dB ten gevolge van het wegverkeer niet wordt overschreden. De geprojecteerde woningen liggen binnen de geluidszone van het bedrijventerrein Arkervaart. Omdat de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) vanwege industrielawaai wordt overschreden, dient een hogere waarde te worden vastgesteld. Om de industrie niet in zijn ontwikkeling te belemmeren, wordt geadviseerd een hogere waarde van 55 dB(A) vast te stellen. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat daarbij kan worden voldaan aan de Beleidsregel Hogere grenswaarden Wet geluidhinder gemeente Nijkerk van 26 juli 2011.

Uit de risicokaart blijkt dat in de omgeving van plangebied geen relevante risicobronnen aanwezig zijn van inrichtingen met gevaarlijke stoffen. De bedrijven met activiteiten met gevaarlijke stoffen zijn niet relevant voor de planvorming. Er is evenmin sprake van externe veiligheidsrisico's als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het water en het spoor. Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn er geen belemmeringen voor de onderhavige planontwikkeling.

Gelet op de diversiteit aan bestemmingen rondom de planlocatie aan de rand van het bedrijventerrein Arkervaart-Oost, is de omgeving in het kader van milieuzonering te kenschetsen als 'gemengd gebied'. Dat betekent dat met één afstandsstap mag worden teruggeschaald. De milieucirkel van Autoschade Boterenbrood aan de Bruins Slotlaan 81 ligt ter plaatse van twee woningen over het plangebied. Het hinderbepalende aspect is daarbij geluidhinder. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat Autoschade Boterenbrood niet in zijn uitbreidingsmogelijkheden wordt beperkt omdat er andere woningen (nummer 77 en 79) dicht bij het bedrijf staan en dat ter plaatse van de nieuwe woningen ruimschoots voldaan aan de richtwaarden uit de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering. Er is dus sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij de ontwikkelingslocatie Bentinck. Het plangebied ligt op een afstand van ongeveer 270 meter van ABZ en daarmee buiten de milieuzonering van 200 meter van dat bedrijf. Omdat de geurhinder van dat bedrijf verder reikt dan op grond van de milieuzonering mag worden verwacht, wordt naar dit aspect specifiek geurhinderonderzoek uitgevoerd. Gelet op andere geurhinderonderzoeken, die zijn uitgevoerd door ABZ en door de gemeente Nijkerk in het kader van de ontwikkeling van de Havenkom, is de verwachting dat het specifieke geurhinderonderzoek voor de locatie Bentinck erin zal resulteren dat in het plangebied sprake is van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Uit het oogpunt van milieuzonering zijn er derhalve geen belemmeringen voor de onderhavige planontwikkeling.

Vanuit een goede ruimtelijke ordening is het zinvol om inzicht te hebben in de luchtkwaliteit om te beoordelen of de toekomstige bewoners niet worden blootgesteld aan te hoge concentraties luchtvervuiling. In het kader van het bestemmingsplan is onderzocht of er overschrijdingen van grenswaardes plaatsvindt. Er zijn echter geen overschrijdingen van de grenswaarden voor de componenten PM₁₀, PM_{2,5} en NO₂ geconstateerd. Derhalve is de luchtkwaliteit geen belemmering voor de beoogde bestemmingswijziging.

Op basis van de ligging en aard van de ruimtelijke ingrepen wordt in de uitgevoerde Quickscan Wet natuurbescherming geconcludeerd dat vanwege de tussenliggende afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de tussenliggende infrastructuur en de ligging van het plangebied in een stedelijke omgeving worden negatieve effecten op de Natura 2000 en het NNN uitgesloten. Uit nader onderzoek blijkt dat het te slopen winkelpand en de begroeiing op het terrein een zekere betekenis als foerageergebied van vleermuizen hebben, maar die betekenis is niet zodanig groot dat de ruimtelijke ontwikkeling door aantasting van foerageergebied een risico is voor het voortbestaan van vleermuispopulaties. Er is geen baltsterritorium van gewone dwergvleermuis op het terrein van het te slopen winkelpand. Het terrein heeft evenmin een functie als vliegroute van vleermuizen. In het te slopen winkelpand is wel een klein zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Daarom een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd. Deze ontheffing is op 23 augustus 2021 door Gedeputeerde Staten van Gelderland verleend.

4. Kenmerken van de potentiële effecten

Algemeen

Waar het bij de voorgaande criteria vooral gaat om beschrijvingen van de voorgenomen activiteiten en de omgeving gaat het bij de 'kenmerken van de potentiële effecten' juist om de interactie tussen de voorgaande criteria. Hier worden dan ook de effectbeschrijvingen voor de beschouwde milieuthema's weergegeven.

Er wordt ingegaan op het bereik van het effect, hiermee wordt bedoeld tot waar er sprake is van significante wijzigingen bijvoorbeeld op het gebied van geluid, lucht en verkeersintensiteiten. Als sprake is van grensoverschrijdende effecten moeten deze apart benoemd worden.

Specifiek met betrekking tot de transformatie naar wonen

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Nijkerk. Het heeft de voorkeur om zorgvuldig met de schaarse ruimte om te gaan en eerst (beschikbare) locaties binnen het bestaand stedelijk gebied in te vullen voordat uitbreidingslocaties worden benut. Invulling van het plangebied Bentinck met woningbouw past binnen de uitgangspunten voor duurzaam ruimtegebruik.

Projecten die 'niet in betekende mate bijdragen' aan de luchtverontreiniging, hoeven volgens het Besluit NIBM niet afzonderlijk getoetst te worden aan de grenswaarden voor de buitenlucht. Het Besluit NIBM omschrijft het begrip nader: een project dat minder dan 3% van de grenswaarden bijdraagt is NIBM. Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor fijn stof en NO₂. Voor woningbouw ligt de 3%-grens op 1.500 woningen. Het project is NIBM omdat het (per saldo) 44 woningen omvat.

Voor de gebiedsbescherming zijn in het kader van de Europese richtlijnen in Nederland speciale beschermingszones aangewezen met een hoge wettelijke bescherming. Hiervoor zijn Natura2000-gebieden en gebieden onderdeel uitmakend van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) opgenomen. Het Natura2000-netwerk bestaat uit gebieden die zijn aangewezen onder de Vogelrichtlijn en aangemeld onder de Habitatrichtlijn. Het plangebied maakt geen deel uit van een gebied dat is beschermd krachtens de Natuurbeschermingswet, het Natuurnetwerk Nederland of ander gebiedsgericht natuurbeleid. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de identieke nieuwe situatie is van externe werking op omliggende Natura2000-gebieden geen sprake

Het dichtstbijzijnde voor stikstof gevoelige Natura2000 gebied is de Veluwe op circa 8,8 kilometer afstand. In de Handreiking Woningbouw en Aerius (Rijksoverheid, januari 2020) is de indicatieve depositie weergegeven als functie van de afstand tussen woningen en natuurgebieden. Het dichtst bijgelegen Natura2000 gebied Arkemheen is niet gevoelig voor stikstof. De woningen worden gasloos gebouwd. Op basis van de Handreiking is in de gebruiksfase voor 250 woningen op 7 kilometer afstand geen stikstofdepositie te verwachten van meer dan 0,00 mol/ha/jaar. Het gaat hier om 44 woningen op bijna 9 kilometer afstand, waarmee in de gebruiksfase met zekerheid geen significante bijdrage van de stikstofdepositie is te verwachten. Stikstofemissie vormt derhalve geen belemmering voor de realisatie van het plan Bentinck.

Door de realisatie van het bouwplan blijft het bebouwd en verhard oppervlak en het wateroppervlak per saldo gelijk. Door gebruik te maken van drainage in de wadi's en onder de parkeerplaatsen zal ook wateroverlast door opkomend grondwater niet snel voorkomen. Deze maatregelen zijn afgestemd met het Waterschap Vallei en Veluwe.

De relatieve kleinschaligheid van het project leidt ertoe dat het project uitsluitend effect heeft op de directe omgeving. Internationale, nationale, regionale en lokale effecten treden dan ook niet op. Voor zover er effecten zouden kunnen optreden voor een beperkt aantal relatief een enkele beschermde soort (vleermuizen) worden bij de uitvoering mitigerende maatregelen genomen ter voorkoming van de mogelijke effecten.

5. Conclusie

Het vaststellen van een bestemmingsplan Bentinck kan worden aangemerkt als een besluit in de zin van kolom 4, bij categorie D 11.2 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. (nieuwe stedelijke ontwikkeling). Ondanks het feit dat de mogelijk gemaakte ontwikkeling bij lange na niet aan de drempelwaarden van de gevallen (kolom 2) uit het Besluit m.e.r. voldoet, heeft een vormvrije m.e.r.-beoordeling plaats gevonden.

De in de toelichting van het bestemmingsplan beschreven onderzoeksresultaten (en de daarop gebaseerde voorliggende Aanmeldnotitie) voldoen niet alleen aan de onderzoeksverplichting van het Besluit ruimtelijke ordening, maar kunnen ook worden opgevat als de vorm-vrije m.e.r.-beoordeling.

Artikel 5, lid 1 van de "Europese richtlijn milieu-beoordeling projecten" geeft aan dat de opdrachtgever in "passende vorm" de in bijlage III bedoelde informatie verstrekt. Gelet op de aard van de nu voorgestelde ontwikkeling kan worden gesteld dat de "Kenmerken van het project", de "Plaats van het project" en de "Kenmerken van het potentiële effect" zo kleinschalig en niet significant voor de omgeving zijn dat met de in dit hoofdstuk beschreven kenmerken en gevolgen voldaan is aan de criteria van 'Bijlage III Europese richtlijn milieu-beoordeling projecten'.

De in het voorgaande beschreven criteria geven aan dat belangrijke nadelige milieugevolgen, als gevolg van de beschreven ontwikkeling, zijn uitgesloten, dan wel door mitigerende maatregelen worden ondervangen. Er zijn geen significante effecten voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000-gebieden. Geconcludeerd kan worden dat er geen m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is.

6. Procedure

Uit de beoordeling blijkt dat er geen belangrijke nadelige milieugevolgen zijn en er dus geen m.e.r.-procedure wordt opgestart. Het bevoegd gezag meldt dit tevens in de Staatscourant.

Het is mogelijk om bezwaar en beroep aan te tekenen op het besluit van het bevoegd gezag dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Deze procedure loopt gelijk met de bezwaar en beroepsprocedure van het moederbesluit, in dit geval het bestemmingsplan.